

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 5C/161/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214211319
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Kováčová
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2018:4214211319.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno v konaní pred sudkyňou JUDr. Oľgou Kováčovou v právnej veci žalobcu: U. I., nar. XX.X.XXXX, bytom T. 4, J., v konaní zastúpeného JUDr. Ernestom Botkom, advokátom so sídlom Björnsonova 2, Nové Zámky, proti žalovanej: E. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XXX/X, J., v konaní zastúpenej KATONA - Advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom M. Matunáka 11, Nové Zámky, o určenie splatnosti pohľadávky, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaná **m á** právo na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 % trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 10.6.2014 domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu sumu 16.596,96 € s príslušenstvom a náhradu trov konania. Žalobu postavil na tom skutkovom tvrdení, že dňa 15.2.2008 poskytol žalovanej bezúročnú pôžičku vo výške 16.596,96 € (500.000,- Sk) za účelom zaplataenia zálohy kúpnej ceny trojizbového bytu nachádzajúceho sa na W. ulici XX/X v J.. Zmluva o pôžičke mala len ústnu podobu s ohľadom na jeho blízky príbuzenský vzťah k žalovanej. Za dôkaz tvrdenej skutočnosti o poskytnutí pôžičky označil výpoveď žalovanej pred súdom vo veci vedenej Okresným súdom Komárno pod sp. zn. 13C/314/2010 dňa 14.6.2011. Termín vrátenia pôžičky dohodnutý nebol, resp. tento bol ponechaný na vôľu žalovanej, ktorá mu mala pôžičku vrátiť podľa svojich finančných možností. Dňa 14.6.2011 žalovanú ústne vyzval na vrátenie pôžičky najneskôr do jedného mesiaca, keď podľa informácií, ktoré mal, žalovanej finančné možnosti vrátenie pôžičky dovoľovali. Žalovaná mu sumu poskytnutej pôžičky nevrátila a to napriek viacerým osobným i telefonickým výzvam. Preto si uplatnil nárok na zaplataenie sumy pôžičky podaním žaloby s tým, že v konaní si uplatnil na zaplataenie i úrok z omeškania z dlžnej sumy počnúc od 15.7.2011 do zaplataenia, t.j. odo dňa nasledujúceho po uplynutí poskytnutej lehoty na dobrovoľné zaplataenie dlžnej sumy. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

2. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila, skutkové tvrdenia žalobcu popierala. Tvrdila, že žalobca jej peniaze dal a nie požičal. Peniaze jej dal preto, lebo sa v tom čase chcela rozísť so svojim manželom a žalobca jej peniaze dal za účelom pomoci so slovami, že jemu to nechýba a že jej rád pomôže. Približne koncom marca 2008 bola za žalobcom s tým, že mu chcela peniaze vrátiť. Vtedy jej žalobca povedal, že nech si peniaze nechá, že jej takto pomôže, aby si zariadila byt alebo aby s nimi začala nejaký obchod, že je šikovná. Vtedy sa mu poďakovala a odvtedy sa o žiadnych peniazoch nebavili. Až v dňoch 21.5.2014 - 22.5.2014 jej žalobca zavola a povedal jej, že je bezočivá a nech mu peniaze vráti. Žalobu žiadala v celom rozsahu zamietnuť.

3. V priebehu konania písomným podaním zo dňa 8.3.2016, upresneným dňa 1.4.2016, podal žalobca návrh na pripustenie zmeny petitu tak, že súd určí splatnosť jeho pohľadávky voči žalovanej z titulu

pôžičky zo dňa 15.2.2008. Návrh odôvodnil tým, že v prípade ponechania času úhrady dlhu na vôľu dlžníka, je potrebné najprv určiť splatnosť pohľadávky. O podanom návrhu na pripustenie zmeny petitu rozhodol tunajší súd uznesením č.k. 5C/161/2014-95 zo dňa 12.4.2016. Po právoplatnosti uznesenia predmetom konania sa stal nárok žalobcu na určenie splatnosti jeho pohľadávky voči žalovanej vo výške 16.596,96 € z titulu pôžičky zo dňa 15.2.2008 s tým, že pohľadávka je splatná do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

4. Súd vo veci rozhodol rozsudkom č.k. 5C/161/2014-121 zo dňa 16.1.2016 tak, že podanú žalobu zamietol, keď žalobca nepreukázal svoje skutkové tvrdenie o tom, že čas plnenia bol ponechaný na vôľu žalovanej. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre ako súd odvolací uznesením č.k. 25Co/282/2017-190 zo dňa 27.6.2018 tak, že napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že pokiaľ súd prvej inštancie zamietol žalobu dôvodiac tým, že žalobca neuniesol dôkazné bremeno ohľadom svojho tvrdenia o existencii dohody o čase plnenia podľa § 564 Občianskeho zákonníka, preto vec posúdil podľa § 563 Občianskeho zákonníka, bolo jeho rozhodnutie nesprávne, založené na nesprávnom právnom posúdení veci. Mal za to, že dôkazné bremeno o ponechaní času plnenia na vôľu dlžníka zaťažuje dlžníka, v danej veci žalovanú. Súdu prvej inštancie uložil opakovane sa zaoberať dôvodnosťou uplatneného žalobného návrhu, opakovane vykonať dokazovanie výsluchom strán sporu so zameraním na okolnosti dohody o čase plnenia, ako i na okolnosti, ku ktorým došlo neskôr, prípadne vykonať ďalšie navrhnuté dokazovanie, pokiaľ to bude považovať za potrebné.

5. Súd vo veci riadiac sa rozhodnutím odvolacieho súdu a názorom v ňom vyjadreným vo veci opätovne nariadil pojednávanie, keď po vypočutí si prednesov strán sporu a ich právnych zástupcov a po oboznámení sa s obsahom listín založených v spise, a to zápisnicou z pojednávania vo veci 13C/314/2010 zo dňa 14.6.2011, výpisom z účtu z VÚB, a.s. zo dňa 31.10.2008 (ktorého originál bol založený do prílohovej obálky), vyjadrením žalovanej, návrhom na zmenu žalobného návrhu, doplnením, uznesením č.k. 5C/161/2014-95 zo dňa 12.4.2016, rozsudkom č.k. 5C/161/2014-121 zo dňa 16.1.2016, odvolaním, vyjadrením žalovanej, uznesením č.k. 25Co/282/2017-190 zo dňa 27.6.2018, obsahom pripojeného spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/314/2010, najmä časťou zápisnice zo dňa 14.6.2011 ustálil nasledovný skutkový a právny stav veci:

6. Zo zhodného skutkového tvrdenia strán sporu súd nad všetku pochybnosť zistil, že žalobca je otcom žalovanej. Medzi stranami sporu došlo dňa 15.2.2008 k uzavretiu zmluvy o pôžičke v ústnej podobe, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúročnej pôžičky vo výške 500.000,- Sk (16.596,96 €). Účelom poskytnutia pôžičky bolo zakúpenie bytu na ulici W. v J. do vlastníctva žalovanej. Tiež nebolo sporné, že žalobca uvedenú finančnú čiastku vybral zo svojho účtu (uvedené skutkové tvrdenie žalobca preukázal predloženými výpismi z účtu na č.i. 7 a na č.i. 43) a dňa 15.2.2008 ju odovzdal žalovanej. Rovnako medzi stranami sporu sporné nebolo to, že žalovaná sumu 500.000,- Sk (16.596,96 €) žalobcovi nevrátila.

7. Sporné bolo skutkové tvrdenie žalobcu ohľadne splatnosti pôžičky, keď v podanej žalobe tvrdil, že čas plnenia dohodnutý medzi stranami sporu nebol, resp. že bol ponechaný na vôľu žalovanej. Neskôr, v priebehu sporu toto svoje skutkové tvrdenie upresnil tak, že čas plnenia bol ponechaný na vôľu žalovanej a v týchto intenciách pristúpil aj k zmene petitu žaloby a tento upravil v súlade s ustanovením § 564 Občianskeho zákonníka. Žalovaná počas celého konania skutkové tvrdenie žalobcu o tom, že v čase poskytnutia pôžičky sa dohodli na tom, že čas plnenia bude ponechaný na jej vôľu popierala a tvrdila, že medzi stranami sporu k dojednaniu času plnenia nedošlo.

8. Na pojednávaní dňa 27.5.2015 žalobca doplnil, že pôžičku poskytol žalovanej na jej prosbu, keď peniaze potrebovala za účelom zaplatenia kúpnej ceny bytu na W. ulici v J. s tým, že peniaze sa mu zaviazala vrátiť hneď ako bude mať. On na vrátenie pôžičky čakal niekoľko rokov, žalovanú asi 3 alebo 4 krát vyzýval na vrátenie peňazí, ona mu vždy povedala, že momentálne nestojí finančne tak, aby mu peniaze mohla vrátiť. O vrátenie peňazí ju požiadal aj pred pojednávaním vo veci sp. zn. 13C/314/2010. Vtedy mu žalovaná povedala, že mu peniaze vrátiť nevie. Tiež ju o vrátenie pôžičky žiadal tri týždne pred podaním žaloby (v mesiaci máj 2014). Na pojednávaní dňa 17.10.2016 právny zástupca žalobcu skonštatoval, že zo strany žalobcu bolo dôvodne navrhované pripustenie zmeny petitu, keď žalovaná nepopierala poskytnutie pôžičky za účelom zakúpenia bytu, ktorú skutočnosť by vedeli potvrdiť svedkovia, ktorí počuli rozhovor medzi stranami sporu na chodbe súdu v čase konania pojednávania vo veci sp. zn. 13C/314/2010. Konštatoval, že medzi stranami sporu došlo k platnému uzavretiu zmluvy o pôžičke, keď čas plnenia bol ponechaný na vôľu žalovanej ako dlžníčky. To, že žalovanú nabádal na vrátenie pôžičky podľa jeho názoru nevyučuje to, že medzi stranami sporu čas splnenia dohodnutý nebol a tento bol ponechaný na vôľu žalovanej ako dlžníka. Preto považoval určovaciu žalobu za dôvodnú.

Naliehavý právny záujem na určení videl v tom, že napriek poskytnutiu pôžičky a uplynutí lehoty 8 rokov žalovaná peniaze žalobcovi nevrátila, pričom bez určovacieho petitu súdu nemá možnosť vymáhať od žalovanej uhradenie dlžnej sumy. Naliehavý právny záujem považoval v predmetnej veci za daný, keď doplnil, že žalobca potrebuje predmetné finančné prostriedky pre svoju potrebu. Konštatoval, že keby žalobca nechcel od žalovanej peniaze titulom tejto pôžičky, nebol by ju už v minulosti žiadal o jej vrátenie. Považoval za preukázané, že medzi stranami sporu došlo k uzavretiu zmluvy o pôžičke, čo žalovaná nepopierala. Tiež mal za to, že v konaní bolo preukázané, že čas vrátenia pôžičky bol ponechaný na vôľu žalovanej ako dlžníka a preto považoval podanú žalobu, ktorou sa domáhal určenia splatnosti tejto pohľadávky, za dôvodnú. Namietal, že by došlo k novácii záväzku, keď rozhovor medzi stranami sporu, v ktorom žalobca učinil vyhlásenie o dare, sa týkalo inej finančnej čiastky, než je predmetom tohto konania.

9. Žalovaná na pojednávaní dňa 27.5.2015 uznala, že dňa 15.2.2008 jej žalobca poskytol pôžičku vo výške 500.000,- Sk. Doplnila, že tieto finančné prostriedky žalobcovi chcela dňa 15.3.2008 vrátiť, žalobca jej však povedal, aby si ich nechala a použila. Pri tejto udalosti žiadna tretia osoba prítomná nebola. Konštatovala, že v roku 2011 od nej žalobca potreboval, aby išla ako svedok vypovedať vo veci vedenej na Okresnom súde Komárno sp. zn. 13C/314/2010. Ona nechcela ísť vypovedať, pretože stranami sporu bol žalobca ako jej otec a T. H., ktorá bola jej kamarátka. Skutočnosti, ktoré uviedla pri svojom výsluchu vo veci sp. zn. 13C/314/2010 opakovane označila za pravdivé. Poprela, že by sa v ten deň pred pojednávaním so žalobcom rozprávala, dokonca že pri ich rozhovore bola prítomná tretia osoba. Po pojednávaní vo veci sp. zn. 13C/314/2010 hneď opustila budovu súdu, prišiel pre ňu jej druh. Potvrdila, že dňa 13.3.2014 ju žalobca zavolať do jeho skladu za účelom dohody ohľadne jednoizbového bytu, ktorý vtedy bol v jej vlastníctve. Medzi ňou a žalobcom existoval záväzkový vzťah, na základe ktorého jej žalobca požičal finančné prostriedky. Za účelom vyrovnania tejto pohľadávky sa so žalobcom dohodla, že na neho alebo na ním označenú osobu prevedie vlastnícke právo k predmetnému bytu. Na základe tejto dohody bolo vlastnícke právo k predmetnému bytu prevedené na O. I.. Pri stretnutí dňa 13.3.2014 žalobca od nej vrátenie finančnej čiastky vo výške 500.000,- Sk nežiadal. Neskôr jej povedal, že keby nepreviedla vlastnícke právo k spomínanej nehnuteľnosti, že by od nej žiadal vrátenie aj sumy 500.000,- Sk. Po čase ju však žalobca kontaktoval a povedal jej, že je presne taká sviňa ako Terézia Horváthová a že keď už na neho prepísala byt, že chce od nej aj tých 500.000,- Sk. Uvedené sa udialo vo večerných hodinách v období od 21.5.2014 do 26.5.2014. Potvrdila, že v tomto období od nej žalobca žiadal vrátenie pôžičky vo výške 16.596,96 €. Žalobca vtedy od nej žiadal vrátiť všetko, čo jej dal aj sumu 500.000,- Sk. Ona vtedy utrpela šok a telefón si nastavila tak, že keď ju kontaktoval žalobca, telefón jej nezvonil. Doplnila, že v tej dobe podnikala, mala účtovnú kanceláriu a venovala sa aj podnikateľskému poradenstvu. V daňovom priznaní za rok 2014 vykázala minimálny výsledok, titulom dane z príjmu uhradila sumu 480,- €. Tiež doplnila, že vlastní tri byty v Komárne (jedno, dvoj a trojizbový) ako aj motorové vozidlo zn. BMW X3, rok výroby 2006. Jej druh podniká v K., tam vlastní nejaké nehnuteľnosti i motorové vozidlo. Spolu s druhom má 16 ročnú dcéru, ktorá s nimi žije v spoločnej domácnosti. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní dňa 17.10.2016 poukázal na to, že žalobca v podanej žalobe jednoznačne identifikoval dátum splatnosti pôžičky a to dňa 14.6.2011. V súvislosti s tým poukázal na rozpor podanej žaloby a návrhu na pripustenie zmeny petitu. Pokiaľ súd dospeje k záveru, že pre rozhodnutie vo veci je potrebné vysporiadať sa ako s predbežnou otázkou s tým, či medzi stranami sporu existoval záväzkovoprávny vzťah, navrhol doplniť dokazovanie prehraním nahrávky uloženej na USB kľúči, ktorý bol zo strany žalovanej predložený v priebehu konania. Mal za to, že medzi stranami sporu bola lehota splatnosti pohľadávky jednoznačne identifikovaná, keď žalobca v podanom návrhu na pripustenie zmeny petitu sám uviedol, že žalovanú aj v minulosti nabádal na vrátenie pôžičky. Mal za to, že medzi stranami sporu bol čas splnenia dohodnutý v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka, keď čas splnenia dohodnutý nebol a preto bola žalovaná povinná plniť prvého dňa potom, ako bola zo strany veriteľa na plnenie vyzvaná. To, že žalovaná žalobcovi chcela sumu poskytnutej pôžičky vrátiť približne jeden a pol mesiaca po jej poskytnutí, avšak žalobca od nej peniaze nezobral, mala potvrdiť zvuková nahrávka na USB kľúči, ktorý bol predložený v priebehu konania. Naliehavý právny záujem na určení považoval zo strany žalobcu za nepreukázaný, pričom poprel, že by bol čas splnenia ponechaný na vôľu žalovanej ako dlžníka. Určovací petit, ktorého vyslovenia sa žalobca domáha, považoval za špekulatívny a účelový, keď žalobca žalovanú vyzval na zaplatenie dlžnej sumy, avšak s ohľadom na skutočnosť, že ide o jeho vlastnú dcéru, povedal jej, že jej túto sumu daroval. Opakovane poukázal na obsah podanej žaloby, kde žalobca uvádza, že termín splatnosti pôžičky dohodnutý nebol a tiež na obsah návrhu na pripustenie zmeny petitu, kde žalobca uvádzal, že žalovanú vyzýval na vrátenie dlžnej sumy. Mal za to, že týmto bolo jednoznačne preukázané, že medzi stranami sporu bol čas plnenia dojednaný v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka. Existenciu naliehavého právneho záujmu považoval zo strany žalobcu za

nepreukázanú, keď tento nemožno považovať za daný. Žalobca v konaní neprodukoval žiaden dôkaz, ktorým by preukázal, že čas splnenia bol ponechaný na vôľu a finančné možnosti žalovanej, t.j. že čas plnenia bol dojednaný podľa § 564 Občianskeho zákonníka. V tomto ohľade považoval dôkazné bremeno zo strany žalobcu za neunesené.

10. Na pojednávaní dňa 3.12.2018 právny zástupca žalobcu uviedol, že žiada, aby súd vo veci rozhodol v zmysle uznesenia odvolacieho súdu vychádzajúc z dodatku žaloby, keď v čase podania žaloby nebola určená lehota na plnenia, resp. táto bola ponechaná na vôľu žalovanej. Nakoľko žalovaná je dcérou žalobcu, takúto dohodu považoval s ohľadom na ich rodinný vzťah bežnou. Nakoľko však dcéra žalobcu svoj dlh neplnila dlhý čas, žalobca sa dôvodne obrátil so žalobou na súd. Preto navrhol, aby súd rozhodol v zmysle dodatku žaloby tak, že pohľadávka žalobcu vo výške 16.596,96 € titulom pôžičky zo dňa 15.2.2008 je splatná do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania a to tak prvoinštančného ako aj odvolacieho konania. Pokiaľ ide o nahrávku na USB kľúči predloženou žalovanou, uviedol, že žalobca popiera, že by mal vedomosť o vykonaní takej nahrávky rozhovoru medzi ním a jeho dcérou resp. že by jeho dcéra žiadala o povolenie vykonať takúto nahrávku, resp. že by vôbec oznámila žalobcovi, že bude nahrávať ich rozhovor. Žalobca v tejto súvislosti tvrdí, že nahrávka môže byť kompilátom, kedy nie je vylúčené, aby tento záznam bol pozmenený. Žalobca takýto záznam neuznáva. Opakovane poukázal na výpoveď žalovanej v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 13C/314/2010, kde žalovaná ako svedok na pojednávaní dňa 14.6.2011 vypovedala: „ ja som si v roku 2008 kupovala 3 izbový byt v Komárne, na ktorý mi otec požičal 500.000,- Sk“.

11. Žalobca na pojednávaní dňa 3.12.2018 uviedol, že keby žalovaná mala čisté svedomie, neprišla by s tým, že niečo nahrá. Nezachovala by sa tak, že si vypne telefón, resp. zlikviduje jeho telefónne číslo, keď od nej niečo chcel. Zdôraznil, že považuje za nechutné, že žalovanej dal peniaze a žalovaná sa takto zachová.

12. V rámci vyjadrenia k vyslovenému predbežnému právnomu názoru súdu vo veci právny zástupca žalobcu uviedol, že potom súd ponechá rozhodnutie na žalovanej, pričom žalovaná môže vždy účelovo korigovať svoje prednesy tak, ako jej vyhovuje. Konštatoval, že žalobca najprv podal žalobu o plnenie, neskôr však prehodnotil žalobu a navrhol pripustiť zmenu žaloby tak, že túto upravil v súlade s ustanovením § 564 Občianskeho zákonníka. Žalovaná však popiera, že by čas plnenia bol ponechaný na jej vôľu, tvrdí, že čas plnenia dohodnutý nebol, čo považuje za veľmi zriedkavé, aby sa ľudia v našom regióne takto dohodli. Pokiaľ súd ale svojím rozhodnutím vyjde v ústrety žalovanej, potom nech súd povie aj to, či čas plnenia bol dohodnutý a keď nebol dohodnutý, tak čo potom bolo. Žalobca považuje za najmiernejšiu formu rozhodnutia vo vzťahu k žalovanej ako k dlžníkovi, aby čas plnenia bol dojednaný v zmysle § 564 Občianskeho zákonníka, teda že bol ponechaný na vôľu dlžníka. Mal za to, že dôkazné bremeno v spore neunesla ani žalovaná. V danom prípade žiadal zväžiť, čo by bolo pre žalovanú ako dlžníka priaznivejšie, iste by to nebola hneď žaloba o plnenie. Žalobca svojím postojom, prednesmi, ako aj pár dôkazmi, ktoré predložil podľa jeho názoru preukázal, že čas plnenia bol ponechaný na vôľu žalovanej. Žalovaná sa však samozrejme bráni a tvrdí, že záväzkovoprávny vzťah už neexistuje, a ak existuje, že neexistuje dohoda podľa § 564 Občianskeho zákonníka. Zo správania žalovanej potom vyvodzoval, že ak na súd žalobca podal žalobu, ktorú opiera o ust. § 564 Občianskeho zákonníka, tak bude žalovaná tvrdiť, že existovala dohoda podľa § 563 Občianskeho zákonníka a ak by podal žalobu podľa § 563 Občianskeho zákonníka, tak by tvrdila, že existovala dohoda podľa § 564 Občianskeho zákonníka. Navrhol súdu podanej žalobe v celom rozsahu vyhovieť, čo zopakoval aj v rámci záverečného návrhu vo veci. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

13. Právny zástupca žalovanej na pojednávaní dňa 3.12.2018 uviedol, že žalobou z 10.6.2014 sa žalobca pôvodne domáhal vydania rozhodnutia, ktorým bude žalovaná zaviazaná na zaplatenie sumy ekvivalentu sumy 500.000,- Sk v eurách, keď sám žalobca v podanej žalobe uviedol, že termín vrátenia pôžičky si strany sporu nedohodli. V žalobe tiež uviedol, že dňa 14.6.2011 mal žalovanú vyzvať na vrátenie pôžičky. Až následne začal žalobca lavírovať, keď zmenil svoje tvrdenie o čase plnenia s tým, že lehota na plnenie pôžičky bola ponechaná na vôľu žalovanej. Konštatoval, že žalovaná nepopiera, že v roku 2008 jej žalobca požičal peniaze vo výške 500.000,- Sk, ale tvrdí, že tieto peniaze mu žalovaná následne chcela vrátiť, čo žalobca neprijal a povedal jej, že si ich má nechať, teda že jej ich daroval. Uvedenú skutočnosť preukazuje obsah zvukovej nahrávky na USB kľúči, keď táto zvuková nahrávka bola vyhotovená za prítomnosti oboch strán sporu a jej obsahom je rozhovor, v ktorom žalobca tvrdí a potvrdzuje, že žalovanej peniaze daroval. Následne došlo zo strany žalobcu k zmene petitu žaloby a

to ku dňu 18.3.2016, čo bolo podľa názoru žalovanej spôsobené tým, že žalobca sa pokúšal vymaniť z dôkaznej povinnosti a túto preniesol na žalovanú. Žalovaná má za to, že čas plnenia v roku 2008 v čase poskytnutia pôžičky dohodnutý nebol. Uplatnený nárok zo záväzkovoprávneho vzťahu z titulu pôžičky však už neexistuje, pretože žalobca sumu 500.000,- Sk v konečnom dôsledku žalovanej daroval. Z uvedeného dôvodu navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť ako nedôvodnú. Pokiaľ ide o nahrávku na USB nosiči, mal za to, že súd je povinný podrobiť testu proporcionality skutočnosť, či ochrana osobnostných práv žalobcu a ich prípadné porušenie vo vzťahu k preukázaniu pravdy a stavu dôkaznej núdze na strane žalovanej, nie je potrebné vyhodnotiť tak, že vykonanie navrhovaného dôkazu v prospech žalovanej je prípustné. S týmto názorom sa podľa žalovanej stotožnil aj Krajský súd v Nitre, z rozhodnutia ktorého vyplýva, že je potrebné, aby súd prvej inštancie skúmal aj okolnosti, ku ktorým došlo neskôr, teda po poskytnutí pôžičky.

14. Po vyslovení predbežného právneho názoru súdu vo veci právny zástupca žalovanej uviedol, že s týmto sa stotožňuje. Mal za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno v tom smere, že čas plnenia bol ponechaný na vôľu žalovanej. V tejto súvislosti poukázal na znenie samotnej žaloby, v ktorej žalobca sám tvrdil, že termín pôžičky si strany sporu nedohodli. Môže sa zdať, že tvrdenia žalovanej sú iracionálne vzhľadom k výhodnosti/nevýhodnosti žaloby pre ňu, avšak poukázal na to, že žalovaná od svojho prvého vyjadrenia trvá na tom a tvrdí, že predmetné peniaze sú predmetom daru a že v čase podania žaloby dňa 10.6.2014 už pôžička neexistovala. Žalovaná na rozdiel od žalobcu účelovo svoje tvrdenia nekoriguje, od začiatku tvrdí, že čas plnenia dohodnutý nebol. Vyzdvihol, že i na tomto pojednávaní sám právny zástupca žalobcu jasne potvrdil, že žaloba bola pôvodne podaná podľa ust. § 563 Občianskeho zákonníka, až následne žalobca túto žalobu modifikoval v súlade s ust. § 564 Občianskeho zákonníka. V súvislosti s otázkou existencie záväzkového vzťahu titulom pôžičky v čase podania žaloby, podľa názoru žalovanej jediným a relevantným dôkazom je zvukový záznam na USB kľúči, z ktorého vyplýva, že aj sám žalobca mal ešte aj v roku 2014 za to, že finančné prostriedky, o ktorých tvrdí, že boli pôžičkou vo vzťahu k žalovanej, že jej tieto daroval. Žalovaná má za to, že nemôže existovať iný hodnovernejší dôkazný prostriedok, ako samotné vyjadrenie žalobcu o tejto skutočnosti zachytené na zvukovom zázname. Špekulácie právneho zástupcu žalobcu o zostrihaní, prípadne pozmenení zvukového záznamu, považoval len za účelové tvrdenia.

15. Žalovaná v priebehu sporu uviedla, že žalobcovi nemá čo vrátiť, nakoľko jej tie peniaze daroval.

16. Ako vyplynulo z výpisu z účtu žalobcu vypracovaného spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s. (VÚB, a.s.) dňa 31.10.2008, dňa 14.2.2008 žalobca vybral zo svojho účtu sumu 500.000,- Sk.

17. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/314/2010 vyplynulo, že predmetom konania bol uplatnený nárok U. I. (v tomto konaní žalobca) voči T. H. o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 48.131,18 € s príslušenstvom. Žaloba v predmetnej veci bola podaná dňa 8.10.2010. V predmetnom konaní bola vypočutá E. I. (v tomto konaní žalovaná) ako svedok dňa 14.6.2011. V rámci svojej výpovede svedkyňa uviedla, že v roku 2008 si kúpila trojizbový byt v J., na čo jej otec (v tomto konaní žalobca) požičal sumu 500.000,- Sk. Okresný súd vo veci sp. zn. 13C/314/2010 rozhodol rozsudkom č.k. 13C/314/2010-232 zo dňa 17.4.2012 tak, že žalovanú (T. H.) zaviazal na zaplatenie sumy 48.131,18 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 48.131,18 € od 25.11.2010 až do zaplatenia žalobcovi (U. I.) a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Predmetný rozsudok vo veci samej nadobudol právoplatnosť dňa 9.8.2012.

18. Podľa § 657 Občianskeho zákonníka, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

Zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu. Z citovaného zákonného ustanovenia teda vyplýva, že pre uzavretie dohody o pôžičke sa nevyžaduje písomná forma, takže takáto zmluva môže byť uzavretá aj ústne alebo konkludentne. Podstatnou náležitosťou tejto zmluvy je okrem označenia zmluvných strán, predovšetkým určenie predmetu pôžičky; z obsahu zmluvy musí tiež vyplývať i povinnosť dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu. Keďže táto zmluva je reálnou zmluvou, k jej uzavretiu zákon vyžaduje i skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi. Dokiaľ

k odovzdaniu predmetu zmluvy nedôjde, medzi zmluvnými stranami právny vzťah titulom pôžičky nevznikne.

Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiada.

Podľa § 564 Občianskeho zákonníka, ak je čas plnenia ponechaný na vôľu dlžníka, určí ho na návrh veriteľa súd podľa okolností prípadu tak, aby to bolo v súlade s dobrými mravmi.

19. Aplikácia ustanovenia § 564 Občianskeho zákonníka prichádza do úvahy iba vtedy, ak medzi zmluvnými stranami nepochybne došlo k dohode o ponechaní času plnenia na vôľu dlžníka. Dôkazné bremeno spočívajúce v preukázaní tejto dohody zaťažuje dlžníka.

20. Počnúc od 1.7.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ktorý nahradil dovtedy platný a účinný právny predpis - zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Nová právna úprava civilného konania je založená na princípe zisťovania skutkového (nie skutočného) stavu, keď zodpovednosť za výsledok konania je ponechaná na strany sporu. Civilný sporový poriadok je postavený na princípe skutkových tvrdení a popretia skutkových tvrdení, keď výslovne nepopreté skutkové tvrdenia strán sporu sa považujú za nesporné. Súd zmenil svoje postavenie aj vo vzťahu k dokazovaniu, keď vykonanie dokazovania je podmienené návrhom strán sporu, pričom súd rozhoduje len o tom, ktorý z navrhnutých dôkazov sa vykoná a ktorý nie. Súd z vlastnej iniciatívy už nie je oprávnený vykonávať dokazovanie okrem prípadov upravených v ustanovení § 185 ods. 2 a 3 CSP.

21. V danom spore mal súd z nepopretého skutkového tvrdenia žalobcu preukázané, že medzi stranami sporu došlo dňa 15.2.2008 k uzavretiu ústnej zmluvy o pôžičke, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 500.000,- Sk (16.596,96 €) žalovanej, pričom išlo o bezúročnú pôžičku. Poskytnutie tejto pôžičky potvrdila žalovaná aj ako svedok pri svojom výsluchu na pojednávaní vo veci vedenej Okresným súdom Komárno pod sp. zn. 13C/314/2010. Dispozíciu s finančnými prostriedkami v takejto výške žalobca preukázal výpisom z účtu, z ktorého vyplynulo, že dňa 14.2.2008 si vybral z účtu vedeného vo VÚB, a.s. sumu 500.000,- Sk. Žalovaná reálne prevzatie tejto finančnej čiastky titulom pôžičky nepopierala. Súd tak ustálil, že medzi stranami sporu došlo k platnému uzavretiu zmluvy o pôžičke, ktorá je reálnou zmluvou. Medzi stranami sporu však bolo sporné, či ich dohoda o čase splnenia záväzku žalovanej bola dojednaná v zmysle ustanovenia § 563 alebo § 564 Občianskeho zákonníka, teda či čas splnenia dohodnutý nebol alebo bol ponechaný na vôľu dlžníka. Súd v danej veci riadiac sa rozhodnutím nadriadeného súdu a právnym názorom v ňom vysloveným vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie len oboznámením obsahu listín založených v spise, keď zo strany strán sporu žiaden iný návrh na doplnenie dokazovania (napr. výsluchom strany sporu) podaný nebol a súd z vlastnej iniciatívy vykonanie dokazovania nad rámec využitých prostriedkov procesného útoku a procesnej obrany pripustiť nemohol. Súd preto vychádzal z učených skutkových tvrdení strán sporu prezentovaných v priebehu sporu a z obsahu listín, ktoré na pojednávaní dňa 3.12.2018 oboznámil.

22. Súd prvej inštancie v danej veci mal za to, že pre rozhodnutie o určení povinnosti plniť v zmysle ustanovenia § 564 Občianskeho zákonníka je potrebné vziať do úvahy všetky okolnosti danej veci, ktoré viedli k dohode zmluvných strán o čase plnenia v čase uzavretia zmluvy o pôžičke a tiež prihliadnuť na okolnosti, ktoré nastali neskôr a to bez toho, aby sa zaoberal vecnou dôvodnosťou plnenia. Dôkazné bremeno ohľadne preukázania existencie dohody o čase plnenia ponechanej na vôľu dlžníka v danej veci zaťažuje žalovanú ako dlžníka. Pre záver súdu o aplikácii ustanovenia § 564 Občianskeho zákonníka musí byť nepochybne preukázané, že k uzavretiu dohody o ponechaní času plnenia na vôľu dlžníka reálne došlo, pričom dôkazné bremeno preukázania existencie takejto dohody zaťažuje dlžníka. Žalovaná v priebehu celého sporu existenciu takejto dohody popierala a tvrdila, že v čase uzavretia zmluvy o pôžičke dňa 15.2.2008 medzi stranami sporu k dohode o čase plnenia nedošlo (§ 563 Občianskeho zákonníka). Na preukázanie tohto svojho skutkového tvrdenia poukázala na znenie podanej žaloby, v ktorom sám žalobca uviedol, že čas plnenia medzi stranami sporu dohodnutý nebol. Súd mal za to, že tak ako konštatoval už v poradí prvom svojom rozhodnutí vo veci, tak žalobca ako i žalovaná sú v tomto smere v stave dôkaznej núdze, keď pri uzavretí zmluvy o pôžičke okrem strán sporu nikto iný prítomný nebol a zmluva mala len ústnu podobu. Je síce pravda, že zmenou žaloby sa dôkazné bremeno vo vzťahu k preukázaniu dojednania v zmysle § 564 Občianskeho zákonníka prenieslo na žalovanú, avšak pokiaľ žalovaná existenciu takejto dohody popiera, potom nemožno ustáliť, že medzi

stranami sporu v čase uzavretia zmluvy o pôžičke došlo k uzavretiu dohody v zmysle § 564 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej bol čas plnenia ponechaný na vôľu dlžníka, navyše za stavu, keď žalobca, resp. jeho právny zástupca v priebehu celého sporu právne inštitúty upravené v ustanoveniach § 563 a 564 Občianskeho zákonníka používal ako alternatívne pojmy, a napokon sám žalobca v roku 2017 podal žalobu o plnenie z titulu zmluvy o pôžičke zo dňa 15.2.2008, v ktorej žalobe čas plnenia vyvodzoval z ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka (podľa vyjadrenia právneho zástupcu žalobcu k podaniu žaloby došlo z opatrnosti, za účelom zamedzenia prípadného premlčania uplatneného nároku, pričom súd z údajov v súdnom manažmente zistil, že predmetné konanie sa vedie na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 7C/26/2017). Keďže žalovaná počas celého konania tvrdila, že v čase uzavretia zmluvy o pôžičke medzi ňou ako dlžníkom a žalobcom ako veriteľom dňa 15.2.2008 k dojednaniu o čase plnenia nedošlo, pričom žalobca existenciu takejto dohody pripustil jednak v podanej žalobe, jednak vo svojich tvrdeniach učinенých v priebehu sporu a v konečnom dôsledku podal na Okresný súd i žalobu o plnenie, v ktorej čas plnenia ustálil v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka, súd mal za to, že podanú žalobu je potrebné zamietnuť, keď existencia dohody o čase plnenia v zmysle § 564 Občianskeho zákonníka v priebehu sporu nad všetku pochybnosť preukázaná nebola, naopak žalobca sám pripustil existenciu dohody o čase plnenia v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka, na ktorom skutkovom tvrdení žalovaná počas celého sporu zotrvala a v tomto smere sa jej skutkové tvrdenia nijako nezmenili. Vychádzajúc z tohto záveru súd majúc za to, že nepreukázaním uzavretia dohody v zmysle § 564 Občianskeho zákonníka v čase uzavretia zmluvy o pôžičke, už nie je dôvod zaoberať sa okolnosťami, ktoré nastali po uzavretí predmetnej zmluvy o pôžičke, podanú žalobu ako nedôvodnú zamietol. Súd v tejto súvislosti dopĺňa, že pokiaľ žalobca v konaní vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 7C/26/2017 čas plnenia v zmysle uzavretej zmluvy o pôžičke zo dňa 15.2.2008 vyvodzoval z ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka, pričom žalovaná počas celého tohto konania tvrdila, že dojednanie medzi stranami sporu v čase uzavretia zmluvného vzťahu sa spravuje práve týmto ustanovením (pričom žalobcovi nič nebráni v tom, aby sa na tieto skutkové tvrdenia žalovanej v konaní vedenom pod sp. zn. 7C/26/2017 odvolával), súd bude mať splnené podmienky pre to, aby sa zaoberal dôvodnosťou samotného uplatneného nároku na zaplatenie dlžnej sumy a skúmal, či tento záväzok vznikol platne, či tento trvá, či nezanikol a pod..

23. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 a § 396 CSP, keď s ohľadom na výsledok sporu bola žalovaná v konaní plne úspešnou stranou sporu. O výške trov konania rozhodne vyšší súdny úradník tohto súdu v zmysle § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Komárno v dvoch písomných vyhotoveniach, resp. elektronicky.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozsudku vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).